

cantatedienst
Pasen

in en vanuit de Amersfoortse Zwaan

zondag 4 april 2021

Welkom op het Paasfeest, thuis of in de kerk.

Voor het tweede jaar vieren we Pasen onder corona-condities. Er is een beperkt aantal mensen in de kerk aanwezig, en met anderen zijn we digitaal verbonden. Maar juist nu steken we licht aan, en laten ons gezeggen dat er leven en hoop is, ook al lijkt de dood te heersen. We lezen het Paasverhaal uit Exodus, ontsnapping uit het land van de dood. En daarna het Paasverhaal zoals de evangelist Mattheus het heeft opgeschreven. De Paascantate van J.S. Bach: 'Christ lag in Todesbanden' zit door de hele viering gegeven. Maarten Luther (16^e eeuw) schreef de tekst van deze cantate, met als basis een veel ouder lied: het 'Victimae Paschali laudes' uit de 11^e eeuw. Als het hier vanmorgen opnieuw klinkt omspannen we dus 1000 jaar Paasvieringen! De afbeelding laat zien wat onze oren te horen krijgen: "Hij is onze zon, ons licht, op Hem is ons bestaan gericht, 't is dag voor ons geworden. Halleluja!" (vers 6 uit de cantate)

Dat Christus onze gids zal zijn en dat ook wij, bevrijd uit alle doodsheid en alles wat ons gebonden hield, mogen leven - dat vieren we van jaar tot jaar, de eeuwen door. Gezegend Paasfeest!

We beginnen met muziek:

'Erschienen ist der herrlich Tag' - Johann Gottfried Walther (1684-1748)

- v. onze hulp is in de naam van de Heer
- a. DIE HEMEL EN AARDE GEMAAKT HEEFT
- v. die trouw is, altijd en altijd,
- a. EN NIET LOSLAAT WAT HIJ BEGONNEN IS.

- v. Aan u allen, en aan de hele wereld
verkondig ik dat de Heer is opgestaan!
Jezus Christus is gisteren en heden dezelfde,
Alfa en Omega, eerste en laatste, begin en einde.
Aan hem behoren tijd en eeuwigheid,
aan hem het koningschap zolang de wereld staat!
- g. AMEN!

De Paaskaars wordt aangestoken, en de kaarsen die op tafel staan.
In dit licht zullen we dit jaar elke viering samenkomen.

- v. De Heer is opgestaan !
- a. DE HEER IS WAARLIJK OPGESTAAN !

Cantate 'Christ lag in Todesbanden' (BWV 4) van J.S. Bach

deel 1 en 2: Sinfonia en kwartet: Christ lag in Todesbanden

Christ lag in Todesbanden
Für unsre Sünd gegeben
Er ist wieder erstanden
Und hat uns bracht das Leben;
Des wir sollen fröhlich sein,
Gott loben und ihm dankbar sein
Und singen halleluja,
Halleluja!

Die in de dood gebonden lag
om ons en onze zonden,
is opgestaan met groot gezag:
Christus heeft overwonnen!
Hij bracht ons het leven weer,
laat ons nu loven God de Heer
en zingen: Halleluja!
Halleluja!

De lezingen van Pasen: Exodus 12

De HEER sprak tot Mozes en Aäron in Egypte:

Op de tiende van deze maand moet iedere familie een lam uitkiezen, ieder huis een lam.

Op de veertiende van de maand

moet heel de verzamelde gemeenschap van Israëel de dieren slachten in de avondschemering.

Vervolgens moet u wat bloed nemen en dat uitstrijken over de beide deurposten

en over de bovenbalk van de deur

van alle huizen waar het lam gegeten wordt.

In dezelfde nacht moet het vlees gegeten worden, op het vuur gebraden.

Het moet gegeten worden met ongezuurd brood en bittere kruiden.

En dit is de wijze waarop u het lam moet eten:

uw lendenen omgord, sandalen aan uw voeten, en uw staf in de hand.

Haastig moet u het eten, want het is Pasen voor de HEER.

Deze nacht zal Ik door Egypte gaan

en alle eerstgeborenen van Egypte, zowel mensen als dieren, slaan. Aan alle goden van Egypte zal ik het vonnis voltrekken.

Ik ben de HEER.

Maar het bloed aan de huizen zal een teken zijn dat u daar woont.

Als Ik het bloed aan uw huizen zie, zal Ik aan u voorbijgaan.

De vernietigende plaag zal u niet treffen als Ik Egypte sla.

Deze dag moet u tot een gedenkdag maken,
u moet hem vieren als een feest ter ere van de HEER.
Generatie op generatie moet u hem als een eeuwig voorschrift vieren.
Gedurende zeven dagen moet u ongezuurd brood eten.
Op de eerste dag moet u het zuurdeeg uit uw huizen verwijderen,
want als iemand één van die zeven dagen iets eet dat gezuurd is,
dan zal die van Israël worden uitgesloten.

Lezing van het Paasevangelie naar Mattheus, hoofdstuk 28 (allen staan)

Laat na de sabbat,
toen het licht begon te worden op de eerste dag van de week,
kwamen Maria Magdalena en de andere Maria
om naar het graf te kijken.
En zie, er vond een grote aardbeving plaats,
want een engel van de Heer, die uit de hemel neerdaalde,
ging erheen, rolde de steen van de opening weg en ging erop zitten.
Zijn gedaante was als een bliksem en zijn kleding wit als sneeuw.
De bewakers beefden van angst voor hem en werden als doden.
Maar de engel antwoordde en zei tegen de vrouwen:
U hoeft niet bevreesd te zijn,
want ik weet dat u Jezus zoekt, die gekruisigd was.
Hij is hier niet, want Hij is opgewekt, zoals Hij gezegd heeft.
Kom, zie de plaats waar de Heer gelegen heeft.
En ga haastig heen en zeg tegen Zijn discipelen
dat Hij opgewekt is uit de doden;
en zie, Hij gaat u voor naar Galilea; daar zult u Hem zien.
Zie, ik heb het u gezegd.
En zij gingen haastig van het graf weg, met vrees en grote blijdschap, en
zij snelden weg om het Zijn discipelen te berichten.
Toen zij weggingen om het aan Zijn discipelen bekend te maken,
zie, Jezus kwam hun tegemoet en zei: Wees gegroet!
Zij gingen naar Hem toe, grepen Zijn voeten en aanbaden Hem.
Toen zei Jezus tegen hen:
Wees niet bevreesd; ga heen,
bericht Mijn broeders dat zij naar Galilea moeten gaan,
en daar zullen zij Mij zien.

- v. Gezegend Gij, om deze nieuwe morgen
g. VOORBIJ IS DE NACHT !
v. Uw licht maakt alles nieuw
g. VOORBIJ IS DE DOOD ! (allen gaan zitten)

Bachcantate Christ lag in Todesbanden, strofe 2,3,4

sopraan/alt duet

Den Tod niemand zwingen kunnt
Bei allen Menschenkindern,
Das macht' alles unsre Sünd,
Kein Unschuld war zu finden.
Davon kam der Tod so bald
Und nahm über uns Gewalt,
Hielt uns in seinem Reich gefangen.
Halleluja!

Geen die de dood bedwingen kon,
geen enkel mens op aarde;
dat kwam doordat wij man voor man
verstrikt in zonden waren.
Zo kreeg hij ons in zijn macht
en heeft ons in zijn rijk gebracht,
en hield ons daar gevangen.
Halleluja!

tenor solo

Jesus Christus, Gottes Sohn,
An unser Statt ist kommen
Und hat die Sünde weggetan,
Damit dem Tod genommen
All sein Recht und sein Gewalt,
Da bleibet nichts denn Tods Gestalt,
Den Stach'l hat er verloren.
Halleluja!

Toen heeft Gods Zoon ons hulp verschaft.
Hij, als een mens gekomen,
wees zonde en verzoeking af
en heeft de dood ontnomen
al zijn rechtsmacht en geweld;
hij moest de sleutels van de hel
in Christus' handen laten.
Halleluja!

kwartet

Es war ein wunderlicher Krieg,
Da Tod und Leben rungen,
Das Leben behielt den Sieg,
Es hat den Tod verschlungen.
Die Schrift hat verkündigt das,
Wie ein Tod den andern fraß,
Ein Spott aus dem Tod ist worden.
Halleluja!

Het was een strijd sinds lang voorzegt,
die dood en leven streden.
Nu is, Godlof het pleit beslecht:
Christus is onze vrede.
Hij die onze bondgenoot geworden is,
heeft in zijn dood
de dood voor ons verslagen.
Halleluja!

Overweging

LvdK 222: Jezus is ons licht en leven

(tekst: E.C. Homburg 1605-1681, melodie: J.S. Bach, Freylinghausen's Gesangbuch 1714)

*Jezus is ons licht en leven! Hij, die aan het kruis geheven,
met zijn bloed ons heeft gekocht, heeft nu vorst'lijk overmocht.
Hij kan niet gebonden wezen als een held is Hij verrezen!
Halleluja, halleluja!*

*Hij heeft ridderlijk gestreden, hel en duivel neergetreden;
woedt de vijand nog zo zeer, schaden kan hij ons niet meer.
Sion moet hem dank bewijzen en met luider stemme prijzen.
Halleluja! Halleluja!*

*'t Leven heeft de dood verslonden; wat geboeid is, wordt ontbonden.
Dood waar is uw overmacht, waar uw prikkel, waar uw kracht?
's Heren vrijgekochten hopen, want de hemel gaat hun open.
Halleluja! Halleluja!*

Gebeden

telkens afgesloten met

- v. zo bidden wij samen:
- g. DOE ONS OPSTAAN!

stil gebed

en gezamenlijk gebeden

Onze Vader die in de hemel zijt,
Uw naam worde geheiligd, Uw Rijk kome,
Uw wil geschiede, in de hemel also ook op aarde.
Geef ons heden ons dagelijks brood
en vergeef ons onze schulden
gelijk ook wij vergeven onze schuldenaren.
En leid ons niet in verzoeking
maar verlos ons van het kwade.
Want U is het rijk en de kracht
en de heerlijkheid,
in eeuwigheid.
Amen.

Op deze plaats zouden we in andere tijden met elkaar brood en wijn hebben gedeeld om Christus' leven, dood en verrijzenis te gedenken. Nu vervangen de woorden van Luther en de muziek van Bach de 'maaltijd der ongezuurde broden'.

Bachcantate Christ lag in Todesbanden, strofe 5,6,7

bassolo

Hier ist das rechte Osterlamm,
Davon Gott hat geboten,
Das ist hoch an des Kreuzes Stamm
In heißer Lieb gebraten,
Das Blut zeichnet unsre Tür,
Das hält der Glaub dem Tode für,
Der Würger kann uns nicht mehr
schaden. Halleluja!

Ziet nu die 't ware Paaslam is,
waarvan wij moeten leven,
die aan het kruis in duisternis
zichzelf heeft prijsgegeven.
Zijn bloed is aan onze deur;
niet langer oefent zijn terreur
de dood, die mensenmoorder.
Halleluja!

sopraan/tenor duet

So feiern wir das hohe Fest
Mit Herzensfreud und Wonne,
Das uns der Herre scheinen läßt,
Er ist selber die Sonne,
Der durch seiner Gnade Glanz
Erleuchtet unsre Herzen ganz,
Der Sünden Nacht ist verschwunden.
Halleluja!

Laat ons dan vieren 't hoge feest
dat Christus heeft gegeven,
verheugd van hart en blij van geest,-
Hij immers is ons leven.
Hij is onze zon, ons licht,
op Hem is ons bestaan gericht,
't is dag voor ons geworden.
Halleluja!

kwartet

Wir essen und leben wohl
In rechten Osterfladen,
Der alte Sauerteig nicht soll
Sein bei dem Wort Gnaden,
Christus will die Koste sein
Und speisen die Seel allein,
Der Glaub will keins andern leben.
Halleluja!

Dit is het maal hebt Gij gezegd,
der ongezuurde broden,
Wij doen het oude zuurdeeg weg,
gelijk Gij hebt geboden.
Gij zelf wilt tot lafenis
en spijz' ons zijn, o Heer, dat is
genoeg voor dood en leven.
Halleluja!

v. slotgebed en zegen

a. AMEN

muziek: Praeludium und Fuge e-moll, BWV 533, J.S. Bach

GEZEGENDE PAASDAGEN!

voorganger: Diederiek van Loo,
organist/muzikale leiding: Cees Willem van Vliet

M.m.v. zangers: Henriette Feith (sopraan), Maria den Hertog (alt)
Richard Vos (tenor), Remmert Velthuis (bas)
strijkers: Jeltje, Ronja Ihle, Merlijn Bakker, Myrthe van der Mullen, Simon van Os

Meer informatie: www.amersfoortsezwaan.nl / www.stadsdominee.nl

Wilt u reageren op deze dienst?

Dat kan per mail: dvanloo1000@gmail.com of telefonisch 06 40700966,
of via facebook.

Wilt u op de hoogte blijven van de activiteiten van de Zwaan? Stuur een mail naar amersfoortsezwaan@gmail.com en u ontvangt elke maand het nieuwe programma!

De kerk blijft vanmiddag tot 15 uur open voor wie nog wil komen bidden, of een bloem en een paaskaarsje mee wil nemen.

